

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Asan/24/2018
Identifikačné číslo spisu: 1016201497
Dátum vydania rozhodnutia: 21.04.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Jozef Milučký
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:1016201497.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako kasačný súd v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Milučkého a členov senátu JUDr. Eriky Čanádyovej a JUDr. Moniky Válašikovej, PhD. v právnej veci sťažovateľa (predtým žalobca): Podielnicke družstvo DUNAJ, so sídlom Vývojová 852, Bratislava, IČO: 00 190 667, zastúpeného Advokátska kancelária JUDr. Matúš Meheš s.r.o., so sídlom Nevädzová 6/C, Bratislava, IČO: 36 855 430, proti žalovanému: Slovenská inšpekcia životného prostredia, Ústredie - útvar inšpekcie ochrany prírody a krajiny, so sídlom Jeséniova 17/D, Bratislava, zastúpenému JUDr. Evou Slašťanovou, advokátkou so sídlom Tomášikova 50/A, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 3397001416/5525-22743/Dob zo dňa 14. júla 2016, konajúc o kasačnej sťažnosti sťažovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č.k. 2S/172/2016-99 zo dňa 14. júna 2017, takto

rozhodol:

I. Kasačnú sťažnosť z a m i e t a .

II. Účastníkom nárok na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

I.

Konanie na správnom súde

1. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „správny súd“) rozsudkom podľa § 190 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného č. 3397001416/5525-22743/Dob zo dňa 14. júla 2016, ktorým tento zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie vydané v prvom stupni Slovenskou inšpekciou životného prostredia - Inšpektorátom životného prostredia Bratislava, odbor inšpekcie ochrany prírody a krajiny č. 3397100416/2509-1495/Bly zo dňa 4. mája 2016, ktorým bola žalobcovi podľa § 90 ods. 3 písm. a/ zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny (ďalej len „zákon č. 543/2002 Z.z.“) udelená pokuta vo výške 2 500,- Eur za iný správny delikt, ktorého sa dopustil tým, že v Chránenom vtáčom území Sysľovské polia umiestnil v období rokov 2014-2015 dve stavby - dve vítané studne SO-01 Čerpacia stanica č. 1 na HVR-1 a SO-02 Čerpacia stanica č. 2 na HVR-2 na

parcelách K. „, F. Č.. XXXX (SO-01) a č. XXXX (SO-02) k.ú. K., ktoré boli napojené a slúžili ako vodný zdroj pre premiestniteľný závlhový systém Linestar nachádzajúci sa v ich blízkosti na pestovanej sóji, čím vykonal zakázanú činnosť podľa § 26 ods. 5 zákona č. 543/2002 Z.z. v znení § 2 ods. 3 písm. g/ vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 234/2006 Z.z., ktorou sa vyhlasuje Chránené vtáčie územie Sysľovské polia (ďalej len „vyhláška č. 234/2006 Z.z.“). O trovách konania rozhodol tak, že žalovanému náhradu trov konania podľa § 168 ods. 1 v spojení s § 175 ods. 1 SSP nepriznal.

2. Krajský súd konštatoval, že správne orgány oboch stupňov dostatočne zistili skutkový stav a správne vykonali dokazovanie, zistený skutkový stav po právnej stránke správne posúdili a svoje rozhodnutia i dostatočne, určite, zrozumiteľne, a preto i preskúmateľne odôvodnili. Ďalej uviedol, že neboli zistené žiadne porušenia zásad správneho konania a žalovaný prihladol na všetko, čo vyšlo v konaní najavo.

3. Za správny označil záver administratívnych orgánov o tom, že žalobca vykonal zakázanú činnosť bez predloženia návrhu plánu v zmysle § 28 ods. 3 zákona č. 543/2002 Z.z. príslušnému orgánu ochrany prírody. Dodal, že vychádzajúc z pripojeného administratívneho spisu nemal dôvod nesúhlasiť so žalovaným, že zistenie skutkového stavu bolo pre rozhodnutie vo veci dostatočné, teda že bolo preukázané, že sa skutok opísaný v napadnutých rozhodnutiach stal, nakoľko žalobca (jeho štatutárny zástupcovia) skutok priznal, a to v protokole zo štátneho dozoru zo dňa 5. augusta 2015, ktorý bol spisovaný inšpektormi prvostupňového správneho orgánu, a ktorý štatutár žalobcu bez výhrad podpísal.

4. Súčasne dal do pozornosti, že počas štátneho dozoru sa žalobca vyjadril v tom zmysle, že v roku 2014 zrealizoval kontrolné vrty na zistenie výdatnosti vrtu, v roku 2014 tiež boli vyvrtané dve studne a na jar 2015 boli pri studniach umiestnené dva dieselové agregáty na výrobu elektriny a dve plechové budy na ochranu studní. Uvedené potvrdzuje aj zápisnica z vodoochranného dozoru zo dňa 06. októbra 2015, v ktorej sa uvádza, že bolo zistené, že na relevantnej lokalite sú vybudované dve studne s príslušenstvom a pri studniach sú osadené náhradné zdroje elektrickej energie.

5. V tomto kontexte správny súd za účelové považoval neskoršie tvrdenie žalobcu, že protokol zo štátneho dozoru zo dňa 5. augusta 2015 bol nečitateľný a nebolo možné sa k nemu relevantne vyjadriť. Zdôraznil, že nemožno predpokladať bez ďalších (žalobcom predložených) dôkazov, že by osoba spôsobilá svojimi právnymi úkonmi nadobúdať práva a povinnosti podpísala bez overenia obsahu akúkoľvek listinu, zvlášť, keď bola vyhotovená vo veci, kedy žalobcovi hrozila zákonná sankcia. Pokiaľ by bolo pravdivé tvrdenie žalobcu, celkom isto by protokol nebol podpísaný, alebo by k nemu bolo pripojené stanovisko žalobcu s uvedenou výhradou.

6. Následne uviedol, že ďalším dôkazom preukazujúcim skutok sú zápisnice z výpovedí svedkov J. R., E. M., A. L. H. Svedkovia potvrdili vrtanie studní, používanie zavlažovacieho zariadenia napojeného na vrtané studne, ktoré podľa ich výpovedí boli v prevádzke celé mesiace v priebehu roka 2015. Z uvedeného hľadiska preto nemožno za relevantné považovať výhrady žalobcu k vedeniu výsluchu svedkov (kladené otázky) a neodobnosť svedkov. Vyššie uvedení svedkovia vypočutí v administratívnom konaní vypovedali o skutočnostiach, ktoré boli schopní zachytiť a vnímať svojimi zmyslami a ich odpovede zo strany správneho orgánu neboli nijako ovplyvňované, či usmerňované v neprospech žalobcu.

7. Mal za to, že vyššie opísané dôkazy nad všetky pochybnosti preukazujú spáchanie skutku žalobcom. Uvedený skutok správne orgány správne subsumovali pod príslušné ustanovenia zákona č. 543/2002 Z.z. v spojení s § 2 ods. 3 písm. g/ vyhlášky č. 234/2006 Z.z. a správne ho hodnotili ako zakázanú činnosť.

8. Za účelovú a zavádzajúcu pokladal námietku žalobcu, týkajúcu sa nedostatočne zisteného skutkového stavu z dôvodu, že neexistuje fotografický dôkaz studne. Vyslovil, že jednak z ostatných dôkazov spáchanie skutku jednoznačne vyplýva a fotodokumentácia by bola len v poradí ďalším dôkazom preukazujúcim už preukázané a navyše, ako vyplýva zo stanoviska žalovaného, ktoré žalobca

nespochybnil, počas miestnej obhliadky dňa 5. augusta 2015 žalobca plechové budy chrániace čerpace zariadenie napojené na studne nespřístupnil, a tým zabránil vyhotoveniu fotografií studní.

9. Ďalej uviedol, že tvrdeniam žalobcu nie je na prospech ani odpoveď Pôdohospodárskej platobnej agentúry na podnet prvostupňového správneho orgánu zo dňa 10. februára 2016. Z tejto odpovedi nemožno dedukovať nesprávne zistenie skutkového stavu. Pôdohospodárska platobná agentúra v tejto odpovedi len potvrdzuje poskytnutie finančnej dotácie žalobcovi, nevyvracia podozrenie z vykonania zakázanej činnosti. Naopak realizáciu vrtov potrebných na vybudovanie studní potvrdzuje podané vysvetlenie realizátora vrtov - spoločnosti VRTY, s.r.o. zo dňa 7. apríla 2016.

10. Zdôraznil, že pokiaľ ide o uloženie pokuty, žalobcovi bola táto uložená na spodnej hranici zákonom ustanovenej sadzby. Doplnil, že sankcia za správny delikt musí byť uložená v takej výške, aby jednak odrádzala od ďalšieho protiprávneho konania a bola dostatočne zreteľná v majetkovej sfére delikventa na to, aby ju vnímal ako trest za už spáchané protiprávne konanie, avšak nesmie byť zjavne neprimeraná povahe skutku a jeho dôsledkom. Pre určovanie jej výšky je rozhodujúca závažnosť porušenia zákona a jeho následky, t.j. akým spôsobom bol zákon porušený, ďalej treba zohľadniť charakter ohrozeného práva alebo chráneného záujmu, či následok porušenia bol trvalý, a v akom bol rozsahu. Je tiež potrebné, aby správny orgán bral ohľad aj na majetkové pomery delikventa, a to aj v prípade, že toto výslovne nevyplýva zo zákona. Bez ich zohľadnenia je totiž ťažko stanoviť sankciu proporcionálne a pre prípad jej stanovenia v nadmernej, či dokonca pre delikventa likvidačnej miere, by takáto sankcia ťažko mohla plniť preventívno - výchovnú funkciu.

11. Konštatoval, že žalovanému nemožno vytknúť nedostatočnosť odôvodnenia výšky uloženej sankcie s ohľadom na zákonom ustanovené atribúty, ktoré správny orgán má zohľadniť pri určení druhu a výšky sankcie. Zákon č. 543/2002 Z.z. pripúšťa subjektu vykonávajúcemu zakázanú činnosť podľa § 26 ods. 5 tohto zákona uloženie pokuty do 33 193,91 Eur. Žalovaný a tiež prvostupňový správny orgán boli oprávnení aplikovať príslušné zákonné ustanovenie a rozhodnúť v rámci zákonom určeného rozpätia.

II.

Kasačná sťažnosť

12. Proti rozsudku správneho súdu podal žalobca (ďalej len „sťažovateľ“) v zákonom ustanovenej lehote kasačnú sťažnosť prostredníctvom právneho zástupcu z dôvodov podľa § 440 ods. 1 písm. f/ a g/ SSP, navrhujúc, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky ako kasačný súd napadnutý rozsudok správneho súdu zmenil tak, že rozhodnutia žalovaného zruší a vec vráti žalovanému na ďalšie konanie. Sťažovateľ zároveň žiadal priznať mu nárok na náhradu trov konania.

13. V kasačnej sťažnosti sťažovateľ správne súdu vyčítal, že sa nevysporiadal s jeho návrhom na vykonanie dôkazu, a to obhliadky územia v Chránenom vtáčom území Sysľovské polia, na ktorom sa mal podľa rozhodnutí správnych orgánov žalobca dopustiť zakázanej činnosti.

14. Nesprávny procesný postup správneho súdu videl sťažovateľ aj v tom, že sa nevysporiadal s návrhom žalobcu na uplatnenie sankčnej moderácie podľa § 198 SSP predneseným na pojednávaní dňa 14. júna 2017.

15. Sťažovateľ zároveň správne súdu vyčítal aj nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozsudku, ktoré podľa neho nespĺňa zákonné náležitosti, ktoré Správny súdny poriadok kladie na odôvodnenie každého súdneho rozhodnutia. Zdôraznil, že z judikatúry, ako aj z právnej teórie jednoznačne vyplýva, že odôvodnenie rozhodnutia sa musí dostatočne a zrozumiteľne vysporiadať so všetkými podstatnými skutočnosťami pre rozhodnutie vo veci, ktorými nepochybne sú aj návrh na vykonanie dôkazu, či návrh na uplatnenie sankčnej moderácie podľa § 198 SSP.

16. Ďalšie pochybenie správneho súdu videl v nesprávnom právnom posúdení veci. Mal za to, že postup

správnych orgánov v rámci správneho konania, a to najmä prvostupňového správneho orgánu, bol zjavne v rozpore s ustanoveniami zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok). Uvedené porušenie namietal najmä vo vzťahu k výsluchom svedkov, o ktorých tvrdil, že boli vykonané nesprávne. Mal za to, že otázky kladené svedkom boli sugestívne a vypočutí svedkovia boli preukázateľne pri svojej výpovedi ovplyvnení otázkou položenou zo strany prvostupňového správneho orgánu.

17. Ďalej tvrdil, že administratívny spis je neúplný, nakoľko listiny v ňom nachádzajúce sa (najmä protokoly vyhotovené prvostupňovým správnym orgánom) sú nečitateľné, a teda žalobca nemal objektívne možnosť sa oboznámiť s podkladmi pre rozhodnutie vo veci.

18. Vadu nesprávneho právneho posúdenia namietal aj vo vzťahu k záveru správneho súdu, ktorý konštatoval, že zistenie skutkového stavu v správnom konaní bolo dostatočné a následné právne posúdenie veci zo strany správnych orgánov bolo správne.

19. Zdôraznil, že vykonanie zakázanej činnosti nebolo žalobcovi zo strany správnych orgánov preukázané, pričom jediná vec, čo žalobca vykonal bolo, že zriadil dva prieskumné vrty za účelom zriadenia dvoch vítaných studní v budúcnosti. Rovnako tak dal do pozornosti, že samotní svedkovia vo svojich výpovediach nevedeli uviesť, či sa na fotkách im predložených zo strany prvostupňového správneho orgánu nachádzajú prieskumné vrty alebo studne, ani či sa tieto objekty nachádzajú na území Slovenskej republiky, v Rakúsku alebo v Maďarsku. Súčasne poukázal na skutočnosť, že správne orgány opomenuli skúmať, či žalobca je vlastníkom nimi označených údajných dvoch vítaných studní. Mal za to, že správny orgány založili svoju argumentáciu len na domnienkach, nepriamych dôkazoch a neúplne zistenom skutkovom stave, čo v konečnom dôsledku vedie k nezákonnosti preskúvaných rozhodnutí. Podľa sťažovateľa bolo v správnom konaní preukázané, že nevykonal v Chránenom vtáčom území Sysľovské polia akúkoľvek zakázanú činnosť, teda nezriadil dve studne, ale iba začal s prípravnými prácami k ich zriadeniu, ktoré podľa platných právnych predpisov nie sú zakázanými činnosťami. Dodal, že v správnom konaní bola uvedeným postupom porušená aj zásada v pochybnostiach v prospech obvineného.

20. Taktiež namietal, že správny súd vo veci aplikoval nepríslušné ustanovenia zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon). Uviedol, že nie je zrejmé, prečo krajský súd poukázal na ustanovenia § 21 a § 26 cit. zákona, nakoľko z týchto ustanovení vôbec nevyplývajú skutočnosti tvrdené Krajským súdom v Bratislave, keďže predmetom správneho konania nebolo skúmanie, či žalobca disponoval alebo nedisponoval povolením na čerpanie vôd resp. povolením na zriadenie vodnej stavby.

III.

Vyjadrenie ku kasačnej sťažnosti

21. Žalovaný vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti navrhol túto ako nedôvodnú zamietnuť. Vo vzťahu k námietke, spočívajúcej v tvrdení, že správny súd bez riadneho odôvodnenia nevykonal žalobcom navrhovaný dôkaz - obhliadku, uviedol, že dokazovanie v správnom súdnictve vychádza z potrieb správneho súdneho konania ako kasačnej kontroly zákonnosti rozhodnutí a opatrení orgánov verejnej správy. Úlohou správneho súdu nie je nahrádzať činnosť orgánov verejnej správy pri zisťovaní skutkového stavu, ale preskúmať zákonnosť ich rozhodnutí. Konkrétne toto zisťovanie znamená, či orgány verejnej správy pri riešení otázok vymedzených žalobou rešpektovali hmotnoprávne a procesnoprávne predpisy. Podstatou dokazovania v správnom súdnictve je tiež overenie, či orgánom verejnej správy zistený a ustálený skutkový stav v administratívnom konaní bol dostatočným podkladom na vydanie rozhodnutia. Ďalej uviedol, že správne súdnictvo je prevažne založené na prieskume zákonnosti už identifikovaného skutkového a právneho stavu, preto správny súd dokazovanie v správnom súdnictve vykonáva v obmedzenom rozsahu. Treba vziať na zreteľ, že správny súd nie je súdom skutkovým, ale je súdom ktorý posudzuje iba právne otázky napadnutého rozhodnutia orgánu

verejnej správy. Správny súd nie je správnu inštanciou a nerozhoduje vo veci samej (vid' rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 5Sžhuv/2/2011 z 26. januára 2012).

22. Ďalej uviedol, že podľa úpravy Správneho súdneho poriadku správny súd vykonáva dokazovanie len výnimočne, keďže podstatou správneho súdnictva nie je vykonávanie rozsiahleho dokazovania, ale hlavne kontrola zákonnosti rozhodovacej činnosti orgánov verejnej správy. Z tohto dôvodu súd vychádza zo skutkového stavu zisteného orgánom verejnej správy, pričom môže vykonať dôkazy nevyhnutné na preskúmanie zákonnosti napadnutého rozhodnutia alebo na rozhodnutie vo veci. Dodal, že z uvedeného vyplýva, že konečná voľba toho, aké dôkazy, a či vôbec budú v správnom konaní vykonané, závisí od správneho súdu, ktorý spravidla nevykonáva dôkazy, ktoré sú pre prejednanie a rozhodnutie veci nadbytočné, dôkazy, pri ktorých účastník konania neozrejml, aké skutočnosti majú preukázať, a taktiež dôkazy, ktoré sa týkajú preukázania oneskorene uplatnených tvrdení.

23. Za nedôvodnú pokladal aj sťažnostnú námietku, že správny súd sa nevysporiadal s návrhom žalobcu na uplatnenie sankčnej moderácie. Ohľadom uvedeného konštatoval, že Krajský súd v Bratislave sa dostatočne zaoberal týmto návrhom, keď jasne a výstižne odôvodnil opodstatnenosť uloženia sankcie, ako aj jej výšky správnym orgánom.

24. Ku námietke sťažovateľa, že odôvodnenie rozsudku je nedostatočné a nepreskúmateľné, uviedol, že v danom prípade žalobca len stroho namieta nesprávny procesný postup Krajského súdu v Bratislave bez toho, aby presne špecifikoval, v čom konkrétne vidí nedostatočnosť odôvodnenia rozsudku. Mal za to, že samotné konštatovanie, že v danom prípade ide o nedostatočné odôvodnenie rozsudku neobstojí, nakoľko nie je založené na žiadnych relevantných dôvodoch.

25. Ohľadom namietanej skutočnosti, že výsluchy svedkov, ktoré boli vykonané v rámci dokazovania správnym orgánom, boli vykonané nesprávne, uviedol, že z odôvodnenia rozsudku jednoznačne vyplýva skutočnosť, že výsluchy svedkov v rámci predmetného administratívneho konania správny súd považuje za relevantné, a že správny orgán pri vypočúvaní svedkov neporušil žiadnu zákonnú povinnosť. Stotožnil sa so záverom správneho súdu, že z výpovedí svedkov je nepochybne zrejmé, že došlo k výtaniu studní a používaniu zavlážovacieho zariadenia na ne napojeného. Zároveň vyjadril súhlas aj o skutočnosťou, že predmetné výpovede svedkov neboli v žiadnom prípade zo strany správneho orgánu ovplyvňované a správny orgán ich v rámci dokazovania na základe svojej voľnej úvahy vyhodnotil ako relevantný dôkaz, potvrdzujúci, že k uvedenému skutku v rozhodnom období skutočne došlo.

26. Za neodôvodnené označil aj tvrdenie žalobcu, že spáchanie správneho deliktu mu v správnom konaní nebolo preukázané. Zdôraznil, že vodný zákon jasne definuje aj skúšobný vrt ako stavbu, pričom z jeho ustanovení vyplýva, že v chránenom vtáčom území sa zakazuje vykonávať činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na predmet jeho ochrany, pričom za zakázanú činnosť, ktorá môže mať negatívny vplyv na predmet ochrany chráneného vtáčieho územia, sa považuje aj umiestnenie stavby. Dodal, že skutočnosť, že žalobca vykonával zakázanú činnosť preukazujú aj fotografie, ktoré súdu predložil, pričom z týchto je zrejmé, že subjekt bol zavlážovaný, teda studne boli funkčné, čo je v zjavnom rozpore s tvrdeniami žalobcu, že nezriadil studne, ale len prieskumné vrty, a že len začal s prípravnými prácami k ich zriadeniu.

27. Ku namietanej zmätočnosti napadnutého rozsudku, ktorá mala nastať následkom aplikácie ustanovení § 21 a § 26 vodného zákona, uviedol, že túto argumentáciu pokladá v celom rozsahu za nedôvodnú, nakoľko tieto ustanovenia podľa žalovaného logicky odôvodňujú myšlienkové pochody, ktorými sa riadil pri vyvodzovaní právnych záverov, keďže práve tieto objasňujú, že studňa využívaná na odber podzemnej vody - čerpadlo, je stavbou, pričom za stavbu je potrebné považovať aj tzv. skúšobný vrt, i keď je jeho trvanie dočasné, avšak ide o osobitné užívanie vôd na čerpanie podzemných vôd a ich vypúšťanie do povrchových vôd.

28. V závere vyjadrenia zdôraznil, že žalobca v rámci predmetnej kasačnej sťažnosti nepreukázal naplnenie inštitútu nesprávneho právneho posúdenia veci, nakoľko správny súd aplikoval správnu

právnú normu na spoľahlivo zistený skutkový stav orgánom verejnej moci, pričom túto normu aj správne interpretoval.

IV.

Konanie na kasačnom súde

29. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd príslušný podľa § 11 písm. g/ SSP prejednal vec bez nariadenia pojednávania podľa § 455 SSP s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu SR www.nsud.sk podľa § 137 ods. 4 SSP v spojení s § 452 ods. 1 SSP.

30. Predmetom kasačnej sťažnosti bol rozsudok Krajského súdu v Bratislave, ktorým tento zamietol žalobu sťažovateľa, ktorou sa tento domáhal preskúmania zákonnosti a následne zrušenia vyššie špecifikovaného rozhodnutia žalovaného - Slovenskej inšpekcie životného prostredia, Ústredia - útvar inšpekcie ochrany prírody a krajiny.

31. Najvyšší súd SR ako kasačný súd preskúmal tento rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci kasačného konania skúmal aj napadnuté rozhodnutia žalovaného, najmä z toho pohľadu, či kasačné námietky sťažovateľa sú spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku krajského súdu.

32. V správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom. Každý kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde (§ 2 ods. 1, ods. 2 SSP).

33. Správne sudy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom (§ 6 ods. 1 SSP).

34. Úlohou správneho súdu pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu je posudzovať, či správny orgán vecne príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkmi konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi ako aj procesnoprávnymi predpismi.

35. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúceho vydaniu napadnutého rozhodnutia.

36. V rámci správneho prieskumu súd teda skúma aj procesné pochybenia správneho orgánu namietané v žalobe, či uvedené procesné pochybenie správneho orgánu je takou vadou konania pred správnym orgánom, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia.

37. Kasačný súd preskúmal rozsudok správneho súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a to najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými zásadnými námietkami uvedenými v žalobe, a z takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného správneho orgánu.

38. Najvyšší súd Slovenskej republiky po oboznámení sa s rozsahom a dôvodmi kasačnej sťažnosti proti napadnutému rozsudku Krajského súdu v Bratislave, po preskúmaní napadnutého rozsudku a po

oboznámení sa s obsahom pripojeného spisového materiálu nezistil žiaden dôvod na to, aby sa odchyľil od logických argumentov a relevantných právnych záverov obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku.

39. Tieto závery spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Preto sa s nimi Najvyšší súd Slovenskej republiky stotožňuje v celom rozsahu považujúc právne posúdenie veci krajským súdom za správne.

40. Úlohou správneho súdu v predmetnej veci bolo preskúmať rozhodnutie žalovaného č. 3397001416/5525-22743/Dob zo dňa 14. júla 2016, ktorým Slovenská inšpekcia životného prostredia, Ústredie - útvar inšpekcie ochrany prírody a krajiny zamietla odvolanie sťažovateľa a potvrdila rozhodnutie Slovenskej inšpekcie životného prostredia, Inšpektorátu životného prostredia Bratislava, odboru inšpekcie ochrany prírody a krajiny č. 3397100416/2509-1495/Bly zo dňa 4. mája 2016.

41. Z priloženého administratívneho spisu vyplynulo, že prvostupňový správny orgán listom zo dňa 27. januára 2016 č. 2509-2474/35/2016/Bly začal voči sťažovateľovi správne konanie vo veci uloženia pokuty a vykonania opatrení na nápravu následkov protiprávneho konania podľa zákona č. 543/2002 Z.z., tým že v Chránenom vtáčom území Sysľovské polia umiestnil v období rokov 2014-2015 vodné stavby - vrátané studne SO-01 Čerpacia stanica č. 1 na HVR-1 a SO -02 Čerpacia stanica č. 2 na HVR-2 na parcelách K. „, F. Č.. XXXX (SO-01) a č. XXXX (SO-02) k.ú. K.

42. Účastníkovi konania (sťažovateľovi) bola pred vydaním rozhodnutia v zmysle § 33 správneho poriadku daná možnosť vyjadriť sa k podkladom pre vydanie rozhodnutia na ústnom pojednávaní dňa 10. februára 2016.

43. Prvostupňový správny orgán v danej veci sa zaoberal preverením zákonnosti činností na území Chráneného vtáčieho územia Sysľovské polia. Vykonaným štátnym dozorom bolo zistené, že v Chránenom vtáčom území Sysľovské polia boli umiestnené v období 2014 - 2015 vodné stavby - vrátané studne SO-01 Čerpacia stanica č. 1 na HRV-1 a SO-02 Čerpacia stanica č. 2 na HRV-2 na parcelách reg. „U. F. Č.. XXXX (SO-01) a č. XXXX (SO-02) k.ú. K.. K uvedeným stavbám zároveň nebol predložený návrh plánu alebo projektu realizácie zavlažovacieho systému, ktorý priamo nesúvisí so starostlivosťou o dotknuté chránené vtáčie územie, ani nebol pre starostlivosť oň potrebný, ale pravdepodobne môže mať na toto územie významný vplyv na posúdenie orgánu ochrany prírody.

44. Na základe zistených skutočností prvostupňový správny orgán v predmetnej veci po vykonanom dokazovaní vydal rozhodnutie, ktorým uložil sťažovateľovi pokutu podľa § 90 ods. 3 písm. a/ zákona č. 543/2002 Z.z. vo výške 2 500,- Eur za iný správny delikt podľa § 26 ods. 5 cit. zákona za to, že v Chránenom vtáčom území Sysľovské polia umiestnil v období rokov 2014 - 2015 dve stavby - dve vrátané studne SO-01 Čerpacia stanica č. 1 na HRV-1 a SO-02 Čerpacia stanica č. 2 na HRV-2 na parcelách reg. „U. F. Č.. XXXX (SO-01) a č. XXXX (SO-02) k.ú. K., ktoré boli napojené a slúžili ako vodný zdroj pre premiestniteľný závlahový systém Linestar nachádzajúci sa v ich blízkosti na pestovanej sóji.

45. Proti tomuto rozhodnutiu podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom bolo rozhodnuté preskúmaným rozhodnutím žalovaného.

V.

Právne predpisy, právne názory kasačného súdu

46. Podľa § 26 ods. 5 zákona č. 543/2002 Z.z. v chránenom vtáčom území sa zakazuje vykonávať činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na predmet jeho ochrany.

47. Podľa § 28 ods. 3 zákona č. 543/2002 Z.z. každý, kto zamýšľa uskutočniť plán alebo projekt podľa odseku 2 (ďalej len „navrhovateľ“), je povinný predložiť návrh plánu alebo projektu na posúdenie orgánu

ochrany prírody. Táto povinnosť sa nevzťahuje na plány alebo projekty, ktoré sú predmetom posudzovania vplyvov podľa osobitného predpisu.

48. Podľa § 71 ods. 10 zákona č. 543/2002 Z.z., ak je na podklade zistených skutočností dostatočne odôvodnený záver, že protiprávneho konania sa dopustila určitá fyzická osoba alebo právnická osoba (ďalej len „kontrolovaná osoba“), vypracuje orgán ochrany prírody protokol, ktorý obsahuje najmä označenie orgánu ochrany prírody a osoby vykonávajúcej štátny dozor, označenie kontrolovanej osoby, miesto a dátum vykonania kontroly, predmet kontroly a kontrolné zistenia s uvedením ustanovenia zákona, ktoré bolo porušené. Orgán ochrany prírody je povinný s protokolom oboznámiť kontrolovanú osobu, ktorá má právo sa vyjadriť ku kontrolným zisteniam v lehote určenej orgánom ochrany prírody. Ak sa kontrolovaná osoba nevyjadrí v stanovenej lehote, má sa za to, že nemá ku kontrolným zisteniam námietky. Lehotu na vyjadrenie môže orgán ochrany prírody z dôležitých dôvodov na základe žiadosti kontrolovanej osoby predĺžiť. Ak boli ku kontrolným zisteniam uvedeným v protokole podané námietky preukazujúce nesprávnosť kontrolných zistení, orgán ochrany prírody vypracuje dodatok k protokolu.

49. Podľa § 90 ods. 3 písm. a/ zákona č. 543/2002 Z.z. pokutu do 33 193,91 Eur a prepadnutie veci môže orgán ochrany prírody uložiť podnikateľovi alebo právnickej osobe, ktorá sa dopustí protiprávneho konania tým, že vykonáva činnosť zakázanú podľa § 26 ods. 5, § 34 ods. 1 alebo § 35 ods. 1 a 2.

50. Podľa § 2 ods. 3 písm. g/ vyhlášky č. 234/2006 Z.z. za zakázané činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na predmet ochrany chráneného vtáčieho územia v celom chránenom vtáčom území, sa považuje umiestnenie stavby.

51. Inšpekcia v rámci výkonu štátnej správy vo veciach ochrany prírody a krajiny plní úlohy v zmysle § 66 zákona č. 543/2002 Z.z., okrem iných je orgánom štátneho dozoru, ktorého prostredníctvom ministerstvo vykonáva štátny dozor a ukladá fyzickým osobám, podnikateľom a iným právnickým osobám sankcie podľa tohto zákona a informuje ministerstvo o ich uložení.

52. V súlade s vyššie citovanými ustanoveniami a vyššie uvedenými úvahami si najvyšší súd osvojil záver, že napadnutý rozsudok krajského súdu bol vydaný v súlade so zákonom, nebol dôvod na jeho zrušenie alebo zmenu a kasačnú sťažnosť bolo preto potrebné ako nedôvodnú zamietnuť v zmysle § 461 SSP.

53. Skutočnosti, ktorými sťažovateľ v kasačnej sťažnosti spochybňuje predmetné rozhodnutie krajského súdu boli v podstate totožné so žalobnými námietkami, ktoré sťažovateľ namietal už v konaní pred správnym súdom, a s ktorými sa krajský súd náležite vysporiadal. Kasačný súd zistil, že kasačná sťažnosť sťažovateľa neobsahuje žiadne právne relevantné tvrdenia, či dôkazy, ktoré by mohli ovplyvniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku krajského súdu.

54. Kasačný súd konštatuje, že správny orgán vo veci vykonal dostatočné dokazovanie, v rámci ktorého bola vykonaná miestna ohliadka uvedenej lokality, ktorou bolo zistené, že na Chránenom vtáčom území Sysľovské polia bolo okrem plechových búd na ochranu studní umiestnené aj zavlažovacie zariadenie na kolesách na ploche s vysiatou sójou. Z plechových búd vychádzali kovové rúry napojené na blízke zavlažovacie zariadenie. Vedľa každej plechovej budy sa nachádzal diesel agregát viditeľne káblami napojený na čerpaciu techniku umiestnenú v plechovej búde a slúžil ako zdroj energie pre toto čerpacie zariadenie. Rovnako aj svedkovia J. R., E. M. a A. L. H., vo svojich výpovediach vrtanie studní potvrdili, ako aj používanie zavlažovacieho zariadenia napojeného na vrtané studní, pričom o týchto vypovedali, že boli v prevádzke po celé mesiace v priebehu roka 2015. Zároveň bolo dokazovanie vykonané Zápisnicou z vodoochranného dozoru realizovaného dňa 6. októbra 2015, z ktorej vyplývajú zistenia, že v uvedenej lokalite sú vybudované dve studne s príslušenstvom a pri studniach sú osadené náhradné zdroje elektrickej energie. Totožné zistenia plynú aj z listinných dôkazov predložených Slovenským hydrometeorologickým ústavom a Slovenskou poľnohospodárskou univerzitou v Nitre. Uvedeným teda bolo jednoznačne preukázané, že sťažovateľ sa dopustil protiprávneho konania tým, že vykonal zakázanú činnosť podľa § 26 ods. 5 zákona č. 543/2002 Z.z. v znení § 2 ods. 3 písm. g/ vyhlášky č. 234/2006 Z.z., čím naplnil skutkovú podstatu iného správneho deliktu podľa § 90 ods. 3

písm. a/ zákona č. 543/2002 Z.z.

55. Pokiaľ ide o sťažostnú námietku, týkajúcu sa dokazovania pred správnym súdom, konkrétne návrhu žalobcu na vykonanie obhliadky uvedenej lokality, ktorej nevykonanie správnemu súdu vyčítal, kasačný súd poukazuje na dikciu ustanovenia § 121 ods. 1, 2 SSP, v zmysle ktorej účastníci konania sú povinní označiť v žalobe a vo vyjadrení k nej dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Správny súd rozhodne, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná. Správny súd môže vykonať aj iné dôkazy, ako sú navrhované, ak to považuje za potrebné na rozhodnutie vo veci. Navyše zhodne s obsahom argumentácie žalovaného a správneho orgánu prvého stupňa správny súd, reagujúc na žalobné námietky vyhodnotil v prejednávanej veci dôkazný stav za preukázaný už vykonanými dôkaznými prostriedkami. V odôvodnení napadnutého rozsudku takisto poukázal na skutočnosť, že miestna obhliadka bola vykonaná dňa 5. augusta 2015 v konaní pred správnym orgánom prvého stupňa, pričom neopomenul ani okolnosť, že počas jej výkonu sťažovateľ zabránil vyhotoveniu fotografií studní, keď nesprístupnil plechové budy chrániace čerpace zariadenie napojené na studne.

56. V tejto súvislosti kasačný súd poukazuje na to, že správny súd nie je súdom skutkovým, t. j. zásadne nezisťuje skutkový stav a dokazovanie vykonáva iba výnimočne, pretože účelom správneho súdneho konania je predovšetkým preskúmanie zákonnosti rozhodnutí a opatrení orgánov verejnej správy a jeho cieľom je odstránenie nezákonnosti. Úlohou súdu v správnom súdnictve nie je nahrádzať činnosť správnych orgánov pri zisťovaní skutkového stavu, ale len preskúmať „zákonnosť“ ich rozhodnutí, teda to, či kompetentné orgány pri riešení konkrétnych otázok vymedzených žalobou rešpektovali príslušné hmotno-právne a procesno-právne predpisy.

57. Vo vzťahu k námietke týkajúcej sa nedostatočného odôvodnenia napadnutého rozsudku kasačný súd dáva do pozornosti, že integrálnou súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV.ÚS 115/03, III.ÚS 60/04). Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (III.ÚS 209/04). Kasačný súd má za to, že krajský súd sa posudzovanou vecou dôsledne zaoberal, vysporiadal sa s podstatnými námietkami sťažovateľa a vyvodil správne skutkové aj právne závery, ktoré náležite aj odôvodnil, pričom dospel k správnym a nepochybným záverom o zákonnosti preskúmaného ako aj prvoinštančného rozhodnutia.

58. Ohľadom námietky sťažovateľa, predmetom ktorej bolo neuplatnenie tzv. sankčnej moderácie zo strany správneho súdu, kasačný súd uvádza, že táto nemohla byť vyhodnotená ako dôvodná. Sankčnú moderáciu môže žalobca uplatniť na návrh s poukazom na § 198 ods. 1 písm. a/ alebo b/ SSP. Môže, teda navrhnúť a správny súd môže na základe výsledkov ním vykonaného dokazovania rozsudkom zmeniť druh alebo výšku sankcie, aj keď orgán verejnej správy pri jej uložení nevybočil zo zákonného rámca správnej úvahy, ak takáto sankcia je neprimeraná povahe skutku, alebo by mala pre žalobcu likvidačný charakter, a to upustiť od uloženia sankcie, ak účel správneho trestania možno dosiahnuť aj samotným prejednaním veci.

Cít. zákonné ustanovenie však zohľadňuje aj skutočnosť, že nie v každom prípade administratívneho trestania majú orgány verejnej správy možnosť upustiť od uloženia sankcie.

Z uvedenej právnej úpravy vyplýva, že správny súd je oprávnený zmeniť druh alebo výšku sankcie alebo upustiť od uloženia sankcie len v prípade, ak by tak mohol podľa osobitného predpisu rozhodnúť orgán verejnej správy. Aj uvedená právna úprava teda počítá s tým, že nie v každom prípade administratívneho trestania je pripustená možnosť upustiť od uloženia sankcie. Nie je v kompetencii správneho súdu rozširovať výklad právnych predpisov v takých intenciách, aby nebola rešpektovaná vôľa zákonodarcu. Nakoľko zákon č. 543/2002 Z.z. neobsahuje žiadne liberačné dôvody umožňujúce žalovanému upustiť od uloženia sankcie za správny delikt, nemohol ani krajský súd a následne ani kasačný súd upustiť od jej

uloženia.

59. Ako bezpredmetnú vyhodnotil kasačný súd aj námietku, že v administratívnom konaní boli svedkom kladené sugestívne otázky. Správny poriadok nedefinuje čo je za sugestívnu otázku potrebné pokladať. „Sugestívnosť“ je nevyhnutné posudzovať v kontexte celého prípadu. V danom prípade nešlo o výsluch svedka, pri ktorom by bolo smerodajné skúmať povahu kladených otázok, ale podstatnými v tomto prípade boli výpovede svedkov o skutočnostiach, ktoré boli schopní zachytiť a vnímať svojimi zmyslami, čo správny súd vo svojom rozhodnutí aj skonštatoval.

60. V spôsobe, ako boli svedkom kladené otázky, sťažovateľ videl vadu nesprávneho právneho posúdenia veci, ktorú námietku však kasačný súd taktiež nemôže považovať za dôvodnú. Vo vzťahu k dôvodu kasačnej sťažnosti, že krajský súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci (kasačný dôvod podľa § 440 ods. 1 písm. g/ SSP) musí kasačný súd s prihliadnutím na zásadu kontinuálneho výkonu štátnej moci (čl. 1 ods. 1 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky) zdôrazniť, že doterajšia ustálená judikatúra Najvyššieho súdu Slovenskej republiky chápe takto sformulovaný sťažnostný dôvod zakotvený v § 440 ods. 1 písm. g/ SSP vo vzťahu k meritu prejednávanej veci, t. j. na prvom mieste ako nesprávnu aplikáciu právnej normy (hypotéza ako právny skutkový stav a dispozícia) na riadne zistený faktický skutkový stav vyplývajúci z merita veci, na druhom mieste ako nesprávny výber ustanovenia a v neposlednom rade ako nesprávny výber právneho predpisu. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

61. Kasačný súd konštatuje, že námietky sťažovateľa uvedené v kasačnej sťažnosti je potrebné vyhodnotiť ako neopodstatnené, ktoré neboli spôsobilé spochybniť vecnú správnosť rozhodnutia, pretože Krajský súd v Bratislave sa vo svojom rozhodnutí riadne vysporiadal so všetkými námietkami sťažovateľa a nenechal otvorenú žiadnu spornú otázku, riešenie ktorej by zostalo na kasačnom súde.

62. O náhrade trov kasačného konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky tak, že sťažovateľovi nepriznal nárok na náhradu trov kasačného konania, pretože vo veci nemal úspech. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 167 ods. 1 SSP v spojení s § 467 ods. 1 SSP.

63. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.